

[Ellen Strangs Petersen.]

bedre, mere positive løsninger til afhjælpning af lærermangelen. Det må for det første overvejes, om der ikke kan uddannes flere lærere ved de bestående seminarier, som det også er nævnt, og jeg vil gerne foreslå, at man i overvejelserne tager med i betragtning, om det skulle være muligt at få oprettet eftermiddagsseminarier i lighed med det eftermiddagsgymnasium, som Århus havde for nogle år siden som en nødforanstaltning. Forudsætningen er naturligvis, at der er egnede og interesserede unge, der vil ind på et sådant seminarium. Jeg er ikke klar over, om der virkelig er nogen større reserve, om seminarierne har måttet afvise mange interesserede elever, fordi der ikke var plads til dem. Det er et spørgsmål, jeg meget gerne vil have den højtærede undervisningsminister til at besvare enten her eller i det udvalg, vi kommer til at arbejde i.

Når vi skal se på fremtidsmulighederne, mener jeg, at det for det andet må stå klart, at tiden ikke er inde til at nedlægge forskoleseminarierne, som nogle har været ude efter, men at det tværtimod må undersøges, om ikke denne uddannelsesform fortjener bedre muligheder, og det bør for det tredje uheldet overvejes, om ikke husholdningslærerinder og andre med specialuddannelse, som man har behov for i folkeskoleundervisningen, bør ansættes på lige fod med seminarieuddannede lærere, og sidst, men ikke mindst vigtigt er det, at en fortsat rationalisering med nedlæggelse af små skoler til fordel for centralskoler bliver gennemført; og lad mig lige minde om, at lærere jo ikke er det eneste, folkeskolen savner: lokaleproblemet er langt fra løst.

Som det vil forstås af det, jeg her har sagt, modtager vi fra konservativ side ikke det foreliggende lovforslag med begejstring, men vi påskønner, at det alvorlige problem, som lærermangelen er, søges løst nu, og vi tilsiger vor medvirken til at finde en ordning, der kan hjælpe bedst muligt og gøre mindst mulig fortræd.

Det er meget betydningsfuldt, at det dog erkendes, at skolen befinder sig i en nødsituation, der kræver ekstraordinære foranstaltninger, og herefter har man vel lov til at vente, at de højeste skolemyndig-

heder i hvert tilfælde indtil videre vil koncentrere kræfterne om det først fornødne: at skaffe alle danske skoleelever rigtige lærere og ordentlige lokaler at være i.

Else-Merete Ross: Det foreliggende lovforslag er et af de meget sørgelige set både fra læreres, elevers og forældres synspunkter.

På grund af den herskende lærermangel er det forståeligt, at der må træffes visse foranstaltninger, og de foreslåede er vel nogle af de mest nærliggende. Jeg håber dog, at der snarest vil blive suppleret med andre, der virkelig hjælper os over lærermangelen og ikke blot som dette forslag fordeler de forhåndenværende for få lærerkræfter.

Dansk Seminarieforening og Danmarks Lærerforening har udgivet en prognose for lærerbehoget i folkeskolen i pjeceform. Det er ejendommeligt, at pjecen er ikke forsynet med årstal, men da der findes beregninger i den fra 1960, må den vel være udgivet enten i 1960 eller 1961.

Med lærerarbejdsløsheden i 30erne in mente er det forståeligt, at lærerorganisationerne er bange for at komme ud i en lignende situation igen. Det forekommer mig dog, at allerede skoleloven af 1937, som forudsatte et stigende antal lærere, og den jævnt stigende særundervisning på et ret tidligt tidspunkt må have gjort det klart, at der måtte uddannes flere lærere, og at det kunne gøres uden angst for overproduktion. Også ungdomsskoleloven og andre love, der tager sigte på ungdommens yderligere uddannelse, forudsætter et øget antal lærere.

Jeg kan derfor ikke lade være med at undre mig over, at lærerforeningerne ikke selv på et tidligere tidspunkt mere målbevidst har sat ind på at få uddannet flere lærere. Antallet af fødsler var stigende allerede under krigen, men først i 1952 blev der nedsat et udvalg til at følge lærerbehoget og træffe foranstaltninger til at modarbejde den stigende lærermangel. Måske kan man finde noget af forklaringen i følgende bemærkning i forordet til prognosepjecen — jeg beder om tilladelse til et citat —:

„Fra Danmarks Lærerforenings side var man måske noget skeptisk over for drastiske foranstaltninger vedrørende uddannelse af flere lærere, men man har på